

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารการพยาบาล
ระดับต้น บรรยากาศองค์การกับความพึงพอใจงานของพยาบาลวิชาชีพ
ในโรงพยาบาลเอกชน เขตกรุงเทพมหานคร

ชื่อและนามสกุล นางสาวพัชรานีย์ วิชัยวงศ์

แขนงวิชา การบริหารการพยาบาล

สาขาวิชา พยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

อาจารย์ที่ปรึกษา 1. อาจารย์ ดร. ชื่นจิตร โพธิ์ศัพท์สุข
2. อาจารย์ นาวาเอกหญิง ดร. ธนพร แยมสุดา

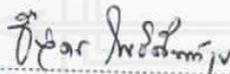
วิทยานิพนธ์นี้ ได้รับความเห็นชอบให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคามหลักสูตรระดับปริญญาโท เมื่อวันที่ 26 พฤศจิกายน 2555

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร. อภาพร เฝ้าวัฒนา)

..... กรรมการ

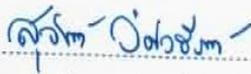
(อาจารย์ ดร. ชื่นจิตร โพธิ์ศัพท์สุข)

น.อ. นว

..... กรรมการ

(อาจารย์ นาวาเอกหญิง ดร. ธนพร แยมสุดา)

..... ประธานกรรมการบัณฑิตศึกษา

(รองศาสตราจารย์ ดร. สุจินต์ วิทวธีรานนท์)

ชื่อวิทยานิพนธ์ ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารการพยาบาล ระดับต้น
 บรรยายภาพองค์กรกับความพึงพอใจในงานของพยาบาลวิชาชีพในโรงพยาบาลเอกชน
 เขตกรุงเทพมหานคร

ผู้วิจัย นางสาวพัชรานีย์ วิชชวงค์ รหัสนักศึกษา 2515100036 **ปริญญา** พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต
 (การบริหารการพยาบาล) **อาจารย์ที่ปรึกษา** (1) อาจารย์ ดร. ชื่นจิตร โทธิศัพท์สุข (2) นาวาเอกหญิง ดร. ธนพร
 เข้มสุดา **ปีการศึกษา** 2555

บทคัดย่อ

การวิจัยเชิงพรรณนามีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา (1) พฤติกรรมผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารการพยาบาลระดับต้น บรรยายภาพองค์กร และความพึงพอใจในงานของพยาบาลวิชาชีพ (2) ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารการพยาบาลระดับต้น บรรยายภาพองค์กรกับความพึงพอใจในงานของพยาบาลวิชาชีพ (3) ศึกษาอิทธิพลของตัวแปรที่ร่วมพยากรณ์ความพึงพอใจในงานของพยาบาลวิชาชีพในโรงพยาบาลเอกชน เขตกรุงเทพมหานคร

กลุ่มตัวอย่างเป็นพยาบาลวิชาชีพระดับปฏิบัติการ อายุงานตั้งแต่ 1 ปีขึ้นไป ในโรงพยาบาลเอกชน เขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 360 คน ซึ่งได้จากการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามประกอบด้วย 4 ส่วน คือ 1) ข้อมูลส่วนบุคคล 2) พฤติกรรมผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารการพยาบาลระดับต้น 3) บรรยายภาพองค์กร และ 4) ความพึงพอใจในงาน ซึ่งผ่านการตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาจากผู้ทรงคุณวุฒิ 5 ท่าน มีค่าดัชนีความตรงตามเนื้อหาของแบบสอบถามส่วนที่ 2 -4 เท่ากับ .99 .95 และ .95 ตามลำดับ และตรวจสอบความเที่ยงของแบบสอบถามโดยหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาคมีค่าเท่ากับ .97 .97 และ .97 ตามลำดับ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน) ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน และวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบเพิ่มตัวแปรเป็นขั้นตอน

ผลการวิจัยพบว่า (1) พฤติกรรมผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารการพยาบาลระดับต้น บรรยายภาพองค์กรของโรงพยาบาลเอกชน และความพึงพอใจในงานของพยาบาลวิชาชีพอยู่ในระดับสูง (2) พฤติกรรมผู้นำการเปลี่ยนแปลง และบรรยายภาพองค์กรมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความพึงพอใจในงานของพยาบาลวิชาชีพ (3) บรรยายภาพองค์กรด้านความรับผิดชอบ ด้านความเสี่ยง ด้านการสนับสนุน และด้านเอกลักษณ์ขององค์กรและความจงรักภักดีสามารถร่วมกันพยากรณ์ความพึงพอใจในงานของพยาบาลวิชาชีพในโรงพยาบาลเอกชน เขตกรุงเทพมหานคร ได้ร้อยละ 55 ($R^2 = .550$) ดังนั้นจึงควรพัฒนาบรรยายภาพองค์กร โดยเฉพาะด้านเอกลักษณ์ขององค์กรและความจงรักภักดี ด้านการสนับสนุน ด้านความเสี่ยง และด้านความรับผิดชอบต่อให้ดียิ่งขึ้นเพื่อให้เกิดความพึงพอใจในงานและเป็นผลในการเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลขององค์กร

คำสำคัญ พฤติกรรมผู้นำการเปลี่ยนแปลง บรรยายภาพองค์กร ความพึงพอใจในงาน พยาบาลวิชาชีพ
 โรงพยาบาลเอกชน

Thesis title: The Relationships between Transformational Leadership Behaviors of First Level Nursing Managers, Organizational Climates and Professional Nurses' Job Satisfaction at Private Hospitals in Bangkok Metropolis

Researcher: Miss. Pacharanee Wichaiwong; ID: 2515100036; **Degree:** Master of Nursing Science (Nursing Administration); **Thesis advisors:** (1) Dr. Chuenjit Potisupsak (2) Captain Dr. Thanaporn Yhamsuda ; **Academic year:** 2012

Abstract

The purposes of this descriptive research were: 1) to study transformational leadership behaviors of first level nursing managers, organizational climates and job satisfaction of professional nurses. 2) to explore the relationships between transformational leadership behaviors of first level nursing managers, organizational climates and professional nurses' job satisfaction. and 3) to analyze factors influencing professional nurses' job satisfaction at private hospitals in Bangkok Metropolis.

The sample included 360 professional nurses who had experienced in private hospitals for at least one year. They were selected by the multi - stages random sampling technique. Questionnaires were used as research tools and comprised 4 sections: 1) personal factors 2) transformational leadership behaviors of first level nursing manager 3) organizational climates and 4) professional nurses' job satisfaction. These questionnaires were tested for validity by five experts. The content validity of the second to the fourth sections were .99 .95 and .95 respectively. The Cronbach's alpha coefficients of the second to the fourth sections were the same, namely .97. Data were analyzed by descriptive statistics (percentage, mean, and standard deviation) Pearson product moment correlation coefficient and Stepwise multiple regression analysis.

The results of this study were as follows: 1) Transformational leadership behaviors of first level nursing managers, organizational climates and professional nurses rated their job satisfaction at the high level. 2) Transformational leadership behaviors of first level nursing managers and organizational climates were positively significantly related with nurses job satisfaction. 3) Factors of organizational climates such as responsibility, risk, support and organizational identity and loyalty could predict professional nurses' job satisfaction. These predictors accounted for 55%. ($R^2 = .550$) Therefore, organizational climates especially responsibility, risk, support and organizational identity and loyalty should be developed to increase professional nurses' job satisfaction and to achieve goals of organizations.

Keywords: Transformational Leadership Behaviors, Organizational Climates, Job satisfaction, Nurses, Private Hospitals

กิตติกรรมประกาศ

การทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความกรุณาจาก อาจารย์ ดร. ชื่นจิตร โปธิศัพทสุข อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และอาจารย์ นาวาเอกหญิง ดร. ธนพร แยมสุดา อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ที่ได้กรุณาเสียสละเวลาให้คำปรึกษา แนะนำ ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ และติดตามการทำวิทยานิพนธ์อย่างใกล้ชิด รวมทั้งให้กำลังใจนับตั้งแต่เริ่มต้นจนกระทั่งเสร็จสมบูรณ์ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอกราบขอบพระคุณ รศ. ดร. อาภาพร เผ่าวัฒนา ประธานสอบวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาให้คำแนะนำ ข้อเสนอแนะ และแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น และกราบขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 5 ท่าน ที่กรุณาให้คำแนะนำ ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย รวมทั้งขอขอบคุณผู้ตอบแบบสอบถาม ที่ได้สละเวลาในการตอบแบบสอบถามที่เป็นประโยชน์ในครั้งนี้

ขอขอบคุณคณาจารย์ สาขาวิชาพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ที่ได้ให้ความรู้ตลอดระยะเวลาที่ได้ทำการศึกษา ณ สถานศึกษาแห่งนี้ และขอขอบคุณ คุณ กาญจนา กันทะวงศ์ คุณ พรเพ็ญ หลักดี และคุณ วีรวรรณ สิงหสุริยะ ที่ได้กรุณาให้การสนับสนุน ช่วยเหลือ ด้วยดีมาตลอด

คุณค่าและประโยชน์ที่ได้จากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ขอมอบแด่คณาจารย์ผู้ประสิทธิ์ประสาทความรู้ และทุกๆ ท่านที่ให้ความร่วมมือในการวิจัยครั้งนี้

พัชรานีย์ วิชัชวงศ์
พฤศจิกายน 2555

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ฅ
สารบัญภาพ	ญ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์การวิจัย	4
คำถามการวิจัย	4
สมมติฐานการวิจัย	5
ขอบเขตการวิจัย	5
นิยามศัพท์ที่เกี่ยวข้อง	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	10
กรอบแนวคิดการวิจัย	11
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	13
บริบทโรงพยาบาลเอกชน	14
ความพึงพอใจในงาน	18
ผู้นำการเปลี่ยนแปลง	27
บรรยายการองค์การ	33
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	40
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	46
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	46
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	49
การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ	52
การเก็บรวบรวมข้อมูล	54
การวิเคราะห์ข้อมูล	54
การพิทักษ์สิทธิกลุ่มตัวอย่าง	55

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	56
ส่วนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลของพยาบาลวิชาชีพในโรงพยาบาลเอกชน เขตกรุงเทพมหานคร	57
ส่วนที่ 2 วิเคราะห์ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความพึงพอใจในงาน ของพยาบาลวิชาชีพ	59
ส่วนที่ 3 วิเคราะห์ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานพฤติกรรมผู้นำการเปลี่ยนแปลง ของผู้บริหารการพยาบาลระดับต้น	65
ส่วนที่ 4 วิเคราะห์ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานบรรยากาศองค์การ ในโรงพยาบาลเอกชน	69
ส่วนที่ 5 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมผู้นำการเปลี่ยนแปลง ของผู้บริหารการพยาบาลระดับต้น บรรยากาศองค์การกับความพึงพอใจ ในงานของพยาบาลวิชาชีพ	77
ส่วนที่ 6 การวิเคราะห์ตัวแปรที่มีอิทธิพลในการพยากรณ์ความพึงพอใจในงาน ของพยาบาลวิชาชีพในโรงพยาบาลเอกชน เขตกรุงเทพมหานคร	79
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	81
สรุปผลการวิจัย	83
อภิปรายผลการวิจัย	84
ข้อเสนอแนะ	91
บรรณานุกรม	92
ภาคผนวก	102
ก ราชานามผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือวิจัย	103
ข ตัวอย่างหนังสือขอความร่วมมือในการวิจัย	114
ค หนังสือรับรองจริยธรรมการทำวิจัยในมนุษย์	121
ง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	123
จ Pearson Correlation Matrixของผู้นำการเปลี่ยนแปลงบรรยากาศองค์การ กับความพึงพอใจในงาน	136
ประวัติผู้วิจัย	137

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 4.1 จำนวนและร้อยละของพยาบาลวิชาชีพจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล.....	57
ตารางที่ 4.2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจในงานของพยาบาลวิชาชีพ ในโรงพยาบาลเอกชน เขตกรุงเทพมหานคร จำแนกเป็นรายด้านและโดยรวม.....	59
ตารางที่ 4.3 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจในงานของพยาบาล วิชาชีพในโรงพยาบาลเอกชน เขตกรุงเทพมหานคร จำแนกเป็นรายข้อ.....	60
ตารางที่ 4.4 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับพฤติกรรมผู้นำการเปลี่ยนแปลงของ ผู้บริหารการพยาบาลระดับต้น ในโรงพยาบาลเอกชน เขตกรุงเทพมหานคร จำแนกเป็นรายด้านและโดยรวม.....	65
ตารางที่ 4.5 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับพฤติกรรมผู้นำการเปลี่ยนแปลงของ ผู้บริหารการพยาบาลระดับต้น ในโรงพยาบาลเอกชน เขตกรุงเทพมหานคร จำแนกเป็นรายข้อ.....	66
ตารางที่ 4.6 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับบรรยากาศองค์การในโรงพยาบาลเอกชน เขตกรุงเทพมหานคร จำแนกเป็นรายด้าน.....	69
ตารางที่ 4.7 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับบรรยากาศองค์การในโรงพยาบาลเอกชน เขตกรุงเทพมหานคร จำแนกเป็นรายข้อ.....	70
ตารางที่ 4.8 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร การพยาบาลระดับต้น บรรยากาศองค์การ กับความพึงพอใจในงานของพยาบาล วิชาชีพในโรงพยาบาลเอกชน เขตกรุงเทพมหานคร รายด้านและโดยรวม.....	77
ตารางที่ 4.9 ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยพหุคูณของตัวพยากรณ์ความพึงพอใจในงานของพยาบาล วิชาชีพ จากสมการถดถอยพหุคูณที่ได้จากการคัดเลือกตัวแปรแบบเพิ่มตัวแปรเป็น ขั้นตอน (n = 360)	79

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการวิจัย.....	12
ภาพที่ 2.1 โมเดลคุณลักษณะของงานของHackman and Oldham (1980).....	24
ภาพที่ 2.2 องค์ประกอบของบรรยากาศองค์การ.....	38
ภาพที่ 3.1 การสุ่มตัวอย่างในการวิจัย.....	48

